

VAPAA-AJATTELIJAIN LIITTO - FRITÄNKARNAS FÖRBUND R.Y.

SÄÄNNÖT

1 § Nimi ja kotipaikka

Yhdistyksen nimi on Vapaa-ajattelijain liitto - Fritänkarnas förbund r.y. Näissä säännöissä yhdistyksestä käytetään nimitystä liitto.

Liiton kotipaikka on Helsingin kaupunki, jossa liiton hallitus (liittohallitus) sijaitsee.

Liiton toiminta-alueena on koko Suomi.

2 § Tarkoitus ja toiminnan laatu

Liitto toimii vapaa-ajattelijain, ateistien ja humanistien muodostamien rekisteröityjen vapaa-ajattelijayhdistysten välisenä yhdyssiteenä ja keskusjärjestönä. Samalla se on näiden katsomuksellisten ryhmien etu-, oikeusturva- ja kulttuurijärjestö.

Tarkoituksena on tieteellisen maailmankatsomuksen levittäminen sekä jäsenyhdistysten toiminnan edistäminen niiden työskennellessä sääntöjensä puitteissa maan molempien valtiokirkkojen erottamiseksi valtiosta ja niiden julkisoikeudellisen aseman lakkauttamiseksi.

Tarkoituksensa toteuttamiseksi liitto

1. harjoittaa itse sekä organisoii, ohjaa ja tukee jäsenyhdistystensä aatteellista valistus-, neuvonta-, kasvatusta- ja muuta vastaavaa työtä;
2. ylläpitää yhteyksiä ja harjoittaa yhteistyötä sellaisten koti- ja ulkomaisten järjestöjen kanssa, joilla on samansuuntainen periaateohjelma ja tavoite kuin liitolla;
3. valvoo uskonnonvapauslain soveltamista ja noudattamista sekä vapaa-ajattelijain, ateistien ja humanistien ihmis- ja kansalaisoikeuksien loukkaamattomuutta;
4. ajaa sellaisia lainsäädännöllisiä muutoksia, jotka turvaavat uskonottomuuden ja ateismin vapauden sekä näiden katsomusten kannattajien kaikenpuolisen tasa-arvoisen kohtelun muihin kansalaisiin nähden;
5. edesauttaa ja ylläpitää uskonottoman ja ateistisen kulttuurin kasvuedellytyksiä ja kehitystä sekä tutkii tieteellistä maailmankatsomusta;
6. harjoittaa alaansa liittyvää kustannustoimintaa.

Liitto on poliittisista puolueista ja muista poliittisista ryhmittymistä riippumaton. Niin ikään se on kaupallisesti riippumaton ja sitoutumaton.

3 § Toimielimet

Liiton toimielimet ovat liittokokous, liittoneuvosto ja liittohallitus.

4 § Jäsenyys ja jäsenmaksut

Liiton jäseneksi voi liittyä rekisteröity yhdistys, joka hyväksyy liiton tarkoituksen ja toiminnan laadun.

Jäseneksi pyrkivän yhdistyksen on tehtävä kirjallinen hakemus liittohallitukselle ja samalla liitettävä mukaan yksi kappale sääntöjä.

Jäsenyhdistykset ovat velvollisia antamaan liittohallitukselle kaikki sen pyytämät tiedot.

5 § Jäsenyhdistyksen, joka haluaa erota liitosta, on tehtävä tästä kirjallinen ilmoitus liittohallitukselle tai sen puheenjohtajalle tai ilmoitettava siitä suullisesti liittokokouksen pöytäkirjaan.

Eronnut jäsenyhdistys ei saa takaisin suorittamiaan jäsenmaksuja.

6 § Jäsenyhdistys voidaan erottaa liitosta, jos se ei täytä näissä säännöissä määrättyjä velvollisuuksia tai jos se menettelyllään liitossa tai sen ulkopuolella on vakavasti vaikeuttanut liiton toimintaa. Jäsenyhdistyksen erottamisesta päättää liittohallitus.

Erotetulla jäsenyhdistyksellä on oikeus valittaa päätöksestä liittohallitukselle osoitetulla kirjelmällä liittoneuvostolle. Valitus on toimitettava liittohallitukselle kuudenkymmenen (60) päivän kuluessa siitä, kun jäsenyhdistys on saanut tiedon tehdystä päätöksestä, mutta kuitenkin vähintään kolmekymmentä (30) päivää ennen liittoneuvoston kokousta.

Erotettu jäsenyhdistys ei saa takaisin suorittamiaan jäsenmaksuja.

7 § Jäsenyhdistykset tilittävät vuosittain liittomaksunsa liitolle kunkin vuoden marraskuun loppuun mennessä. Jäsenselvitys tehdään tilityksen yhteydessä.

8 § Liittokokous

Liittokokouksella on päätäntävalta liiton asioissa.

Varsinainen liittokokous pidetään joka kolmas vuosi huhti syyskuun välisenä aikana. Liittokokouksen ajan ja paikan määrää liittohallitus.

Ylimääräinen liittokokous kutsutaan koolle, milloin liittoneuvosto katsoo sen tarpeelliseksi tai milloin vähintään yksi kolmasosa (1/3) äänioikeutetuista jäsenyhdistyksistä sitä liittohallitukselta kirjallisesti ilmoitettua tarkoitusta varten vaatii.

9 § Liittohallituksen on viimeistään kuusikymmentä (60) päivää ennen varsinaista tai ylimääräistä liittokokousta ilmoitettava kiertokirjeellä jäsenyhdistyksille milloin ja missä liittokokous pidetään.

10 § Valitut liittokokousedustajat on ilmoitettava liittohallitukselle vähintään kaksi (2) viikkoa ennen liittokokousta ja tarkistettava vielä liittohallituksen määräämällä tavalla ennen liittokokouksen alkamista.

11 § Kukin liiton jäsenyhdistys on oikeutettu lähettämään liittokokoukseen yhden (1) edustajan kultakin alkavalta sadalta (100) jäseneltään sen mukaisesti miten jäsenyhdistykset edellisenä vuonna ovat maksaneet jäsenmaksunsa, ei kuitenkaan enempää kuin kuusi (6) edustajaa.

12 § Läsnäolo- ja puheoikeus on liittokokouksessa liittoneuvoston ja liittohallituksen jäsenillä, liiton toimihenkilöillä, liiton äänenkannattajan päätoimittajalla sekä tilejä koskevilla tilintarkastajilla.

13 § Esityksiä liittokokoukselle voi tehdä jäsenyhdistys, sen yksityinen jäsen ja liittohallitus. Liittokokouksessa esille tulevat esitykset on lähetettävä liittohallitukselle viimeistään neljäkymmentäviisi (45) päivää ennen kokousta, ellei esitys koske yhdistyslain 23 §:ssä mainittua asiaa, jolloin esitys on lähetettävä liittohallitukselle viimeistään seitsemänkymmentäviisi (75) päivää

ennen kokousta. Määräaikana lähetetyistä esityksistä on liittohallituksen annettava lausuntonsa ja lähetettävä se yhdessä esitysten kanssa jäsenyhdistyksille viimeistään viisitoista (15) päivää ennen liittokokousta.

Esitys, jota koskee neljänkymmenenviiden (45) päivän määräaika, voi tulla tämän määräajan jälkeenkin liittokokouksen käsiteltäväksi, jos liittohallitus sitä puoltaa.

14 § Liittokokouksessa on kullakin edustajalla yksi (1) ääni. Jos käsiteltävänä oleva asia menee äänestykseen, se on toimitettava suljettuna, jos joku äänioikeutetuista sitä vaatii. Äänen mennessä tasan voittaa se kanta, johon puheenjohtaja on yhtynyt. Suljetussa äänestyksessä ja vaaleissa ratkaisee arpa.

15 § Varsinaisessa liittokokouksessa käsitellään seuraavat asiat

1. hyväksytään liittohallituksen laatima kertomus liiton toiminnasta edelliseltä vuodelta, jollei liittoneuvosto liittokokousta aiemmin kokoonnu;
2. esitellään liittohallituksen laatima tilikertomus edelliseltä vuodelta ja tilintarkastajien siitä antama lausunto sekä päätetään vastuuvapauden myöntämisestä liittohallitukselle, jollei liittoneuvosto liittokokousta aiemmin kokoonnu;
3. päätetään liittokokoukselle tehdyistä esityksistä;
4. hyväksytään liiton tulo- ja menoarvio sekä toimintasuunnitelma seuraavaksi vuodeksi, jollei liittoneuvosto liittokokousta aiemmin kokoonnu;
5. määrätään liittohallituksen jäsenten ja tilintarkastajien palkkiot;
6. valitaan liittoneuvoston kymmenen (10) varsinaista jäsentä ja kymmenen (10) henkilökohtaista varajäsentä läsnä olevien jäsenyhdistysten edustajien esittämistä ehdokkaista;
7. valitaan liiton puheenjohtaja ja pääsihteeri;
8. valitaan liittohallituksen seitsemän (7) muuta varsinaista jäsentä, neljä (4) varajäsentä sekä kaksi (2) varsinaista ja kaksi (2) varatilintarkastajaa. Hallituksen varsinaisista jäsenistä vähintään viisi (5) pyritään valitsemaan jonkun muun kuin helsinkiläisen jäsenyhdistyksen jäsenistä.

16 § Liittoneuvosto

Liittoneuvostolla on liittokokousten välisenä aikana päätäntävalta niissä liiton asioissa, joista liittokokous ei ole tehnyt päätöstä, jotka eivät ole vireillä liittokokouksessa ja jotka eivät yhdistyslain tai näiden sääntöjen mukaan kuulu liittohallituksen päätäntävaltaan.

17 § Liittoneuvoston jäsenet valitaan varsinaisessa liittokokouksessa eri puolilta maata.

Liittoneuvostoon kuuluu liittokokouksen valitsemat kymmenen (10) varsinaista jäsentä ja heille kymmenen (10) henkilökohtaista varajäsentä.

Liittoneuvoston jäsenten velvollisuus on huolehtia järjestötyöstä oman yhdistyksensä ja sen lähialueilla.

Liittoneuvoston jäsenten toimiaika alkaa välittömästi varsinaisesta liittokokouksesta, jossa heidät on valittu, ja kestää lähinnä seuraavaan varsinaiseen liittokokoukseen asti.

Jos liittoneuvoston jäsen eroaa, kuolee tai muuttaa toiseen jäsenyhdistykseen, jonka ehdokkaana häntä ei ole valittu, hänen tilalleen astuu hänen henkilökohtainen varajäsenensä. Varsinaisen jäsenen ollessa estynyt, hänen on annettava esteestään tieto liittohallitukselle tai suoraan varajäsenelleen, joka tällöin ryhtyy edustusta hoitamaan.

18 § Liittoneuvoston kokouksissa on liittohallituksen jäsenillä ja liiton toimitsijoilla sekä tiliasioissa tilintarkastajilla puhe- ja esitysoikeus.

19 § Liittoneuvoston varsinaisen kokouksen tehtävänä on paitsi mitä näissä säännöissä on erikseen mainittu

1. valita liittoneuvoston puheenjohtaja;
2. seurata liittohallituksen toimintaa liittokokousten välisenä aikana ja antaa lähempiä ohjeita liittokokousten päätösten soveltamisesta sekä tarkkailla ja ohjata liiton äänenkannattajan toimitustapaa;
3. käsitellä liittohallituksen laatima kertomus liiton toiminnasta edelliseltä vuodelta, liittokokousvuonna kuitenkin vain, jos liittoneuvosto kokoontuu ennen liittokokousta;
4. käsitellä liittohallituksen laatima tilikertomus edelliseltä vuodelta ja tilintarkastajien siitä antama lausunto sekä päättää vastuuvapauden myöntämisestä liittohallitukselle, liittokokousvuonna kuitenkin vain, jos liittoneuvosto kokoontuu ennen liittokokousta;
5. määrätä varsinaisen jäsenmaksun suuruus seuraavaksi vuodeksi sekä päättää liittohallituksen esityksestä ylimääräisen jäsenmaksun kannosta. Jos liittoneuvoston varsinaista kokousta seuraavana vuonna on pidettävä varsinainen liittokokous, on liittoneuvoston määrättävä varsinaisen jäsenmaksun suuruus myös tätä liittokokousta seuraavaksi vuodeksi;
6. hyväksyä liiton tulo- ja menoarvio sekä toimintasuunnitelma seuraavaksi vuodeksi, liittokokousvuonna kuitenkin vain, jos liittoneuvosto kokoontuu ennen liittokokousta;
7. päättää liittohallituksen esittämistä samoin kuin muista liittoa koskevista asioista.

20 § Liittoneuvosto on oikeutettu täyttämään liittokokousten väliajalla mahdollisesti avautuneen liittohallituksen jäsenen paikan valitsemallaan henkilöllä.

21 § Lukuun ottamatta varsinaista liittokokousvuotta liittoneuvosto kokoontuu liittohallituksen kutsusta kerran vuodessa elo-lokakuun aikana ja useamminkin, milloin tarve tai liittoneuvoston jäsenistä kaksi viidesosaa (2/5) sitä määrättyä asiaa varten vaatii.

Kutsu liittoneuvoston kokoukseen on lähetettävä kirjeitse vähintään neljätoista (14) päivää ennen kokousta ja kutsussa on mainittava esille tulevat asiat.

22 § Liittoneuvoston jäsenten matkakulut halvimman julkisen kulkuneuvon taksan mukaan maksaa liitto.

23 § Liittohallitus

Liittohallituksen muodostavat liittokokouksessa näiden sääntöjen 15 §:n mukaisesti valitut liiton puheenjohtaja, pääsihteeri sekä seitsemän (7) muuta varsinaista ja neljä (4) varajäsentä.

Liittohallituksen jäsenen toimiaika alkaa välittömästi siitä varsinaisesta liittokokouksesta, jossa heidät on valittu ja kestää seuraavaan varsinaiseen liittokokoukseen asti.

Varapuheenjohtajan ja työvaliokunnan jäsenet liittohallitus valitsee keskuudestaan.

Työvaliokunta, johon kuuluu viidestä seitsemään (5-7) jäsentä, hoitaa liittohallituksen sille antamat juoksevat asiat.

Liittohallitus on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja vähintään neljä (4) jäsentä on saapuvilla. asiat ratkaistaan yksinkertaisella äänten enemmistöllä. Äänten mennessä tasan tulee päätökseksi se kanta, johon puheenjohtaja on yhtynyt.

Varajäsenillä on liittohallituksen kokouksissa äänivalta vain, jos yksi tai useampi varsinainen jäsen on estynyt osallistumasta kokoukseen. Sen, missä järjestyksessä varajäsenet tässä tapauksessa saavat äänivallan, ratkaisee arpa.

24 § Liittohallituksen tehtävänä on

1. hoitaa liiton asioita lain, näiden sääntöjen ja liittokokouksen sekä liittoneuvoston päätösten ja ohjeiden mukaan, päättää valtuuksiensa rajoissa kaikista liittoa koskevista asioista sekä kantaa ja vastata liiton puolesta;
2. valvoa, että liittokokouksen ja liittoneuvoston päätökset asianmukaisesti pannaan toimeen;
3. päättää jäsenten ottamisesta ja erottamisesta ja pitää jäsenluettelo;
4. valvoa, edustaa ja ohjata jäsenyhdistysten toimintaa näiden sääntöjen ja liittoneuvoston päätösten mukaan;
5. harjoittaa kustannustoimintaa julkaisemalla mm. liiton tarkoituspäiviä edistäviä lehtiä, kirjallisuutta, muita julkaisuja, julisteita ja merkkejä;
6. valita liiton taloudenhoitaja ja valvoa hänen toimintaansa;
7. valita ja erottaa toimihenkilöt;
8. valmistaa liittokokouksessa ja liittoneuvostossa esille tulevat asiat ja kutsua kokoukset koolle;
9. antaa tilit maaliskuun loppuun mennessä tilintarkastajille ja tarkastuksen tapahduttua tilintarkastajien lausunto sekä tilikertomus edellisen vuoden tileistä liittoneuvostolle, liittokokousvuonna kuitenkin vain, jos liittoneuvosto kokoontuu ennen liittokokousta;
10. laatia liiton toimintakertomus edelliseltä vuodelta, antaa selostus liiton raha-asioista kuluvalta vuodelta sekä tulo- ja menoarvio ja toimintasuunnitelma seuraavaksi vuodeksi liittoneuvostolle, liittokokousvuonna kuitenkin vain, jos liittoneuvosto kokoontuu ennen liittokokousta.

25 § Liittohallituksen kokouksissa liiton toimitsijoilla on puhe- ja esitysoikeus samoin kuin niillä henkilöillä, joille liittohallitus sellaisen myöntää.

Liiton toimihenkilöiden toimintaohjeet päättää liittohallitus.

26 § Liiton nimen kirjoittavat liiton puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja pääsihteeri kaksi yhdessä.

27 § Tiedonannot

Tiedonannot jäsenyhdistyksille toimitetaan kiertokirjeellä tai ilmoittamalla liiton äänenkannattajassa tai samalla kertaa kummallakin tavalla.

28 § Tilien tarkastus

Liiton tilit päätetään kalenterivuositain ja jätetään tilintarkastajille yhdessä muiden tarpeellisten tositteiden kanssa viimeistään maaliskuun loppuun mennessä.

29 § Tilintarkastajilla on oikeus muulloinkin, milloin vain haluavat, tarkastaa liittohallituksen kirjanpito ja kassa.

30 § Tilintarkastajain tulee antaa kirjallinen tilintarkastuslausunto ennen toukokuun ensimmäistä päivää. Se esitetään liittoneuvoston kokoukselle, liittokokousvuonna kuitenkin vain, jos liittoneuvosto kokoontuu ennen liittokokousta.

31 § Tilintarkastajain toimiaika alkaa välittömästi siitä liittokokouksesta, jossa heidät on valittu ja kestää seuraavaan liittokokoukseen asti. Varsinaisten tilintarkastajien ollessa estyneitä, tilalle tulevat varatilintarkastajat siinä järjestyksessä kuin heidät on valittu.

32 § Muita määräyksiä

Liiton luottamustoimiin voidaan valita vain liittoon kuuluvien jäsenyhdistysten jäseniä. Erotessaan jäsenyhdistyksestä heidän on samalla erottava luottamustoimestaan.

33 § Näihin sääntöihin voidaan tehdä muutoksia ja lisäyksiä liittokokouksessa, jos vähintään kolme neljäsosaa (3/4) annetuista äänistä sellaista kannattaa.

Jos liitto päätetään purkaa, päätöksen voimaantulo vaatii, että purkamispäätöksen puolesta on annettu kolme neljäsosaa (3/4) annetuista äänistä kahdessa (2) vähintään kahden (2) kuukauden väliajoin pidetyssä liittokokouksessa.

34 § Jos liitto näiden sääntöjen 33 §:ssä mainituin tavoin on päätetty purkaa tai lakkautetaan, sen jäljellä olevat varat luovutetaan vapaa-ajatuksellisessa tarkoituksessa toimivalla toiselle rekisteröidylle yhdistykselle, tai ellei tällaista ole, vapaa-ajatuksellista kustannustoimintaa harjoittavalle rekisteröidylle yhtiölle tai muulle vastaavalle oikeustoimikelpoiselle yhteisölle.

* * *

Nämä säännöt on pykälä 15, 19, 21 ja 23 lukuun ottamatta hyväksytty Vapaa-ajattelijain liitto r.y:n XVII:ssä sääntömääräisessä liittokokouksessa, Helsingissä 6.-7.6.1987 ja merkitty yhdistysrekisteriin 22.3.1990. Pykälä 19 on hyväksytty liiton XVIII:ssä sääntömääräisessä liittokokouksessa, Äänekoskella 9.-10.6.1990 ja merkitty yhdistysrekisteriin 5.9.1991. Pykälät 15, 21 ja 23 on hyväksytty liiton IXX:ssä sääntömääräisessä liittokokouksessa, Lahdessa 12.-13.6.1993 ja merkitty yhdistysrekisteriin 1.12.1994.

* * *